Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
12 ИЮЛЬ 1968 й.
ЖУМА
№ 161 (621)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЯНГИ ТУРАР-ЖОЙЛАР

БУГУН Жуковский ва Совет кўчаларининг чорраҳасига бориб қолсангиз, кўчалар четидаги қатор, янги ва гўзал биноларга кўзингиз тушади.

Бу биноларни «Главмосстрой»га қарашли 178-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари қурганлар. Улар йил бошидан бери 56 квартирали 2 та ва 40 квартирали 5 та бинони фойдаланишга топширдилар.

Бошқарма қурувчилари пардозлашга топширган 56 квартирали уч бино август, сентябрь ойларида тайёр бўлади.

Бундан ташқари Пушкин кўчасида 3 та 9 қаватли уйга пойдевор ётқизилиб, биринчи қаватига тез суръатлар билан ғишт терилляпти. Бу бинолар қурилиши йил охиригача тугалланади. Жуковский кўчасида эса бинокорлар 280 ўринли болалар боғчаси қурилишини куни кеча бошлаб юбордилар.

ЎСМИРЛАР ЛАГЕРИ

БУГУН Республикамиз ёшларидан бир группаси Бутуниттифоқ «Орлёнок» ўсмирлар лагерига жўнаб кетди. Улар бир ой давомида дам олиш билан бирга комсомол ишларини ўрганадилар, комсомол ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ йиғилишида қатнашадилар.

Шундай ўсмирлар лагери Тошкент денгизи яқинида ҳам ташкил қилинди. Ҳозир бу лагерда меҳнаткашларнинг 300 фарзанди дам олмоқда. Улар лагерда фойдали меҳнат билан шуғулланадилар, сув спортининг барча турлари бўйича машғулотлар ўтказадилар.

Бу лагерда август ойида ҳам 300 ўсмир ҳордиқ чиқаради.

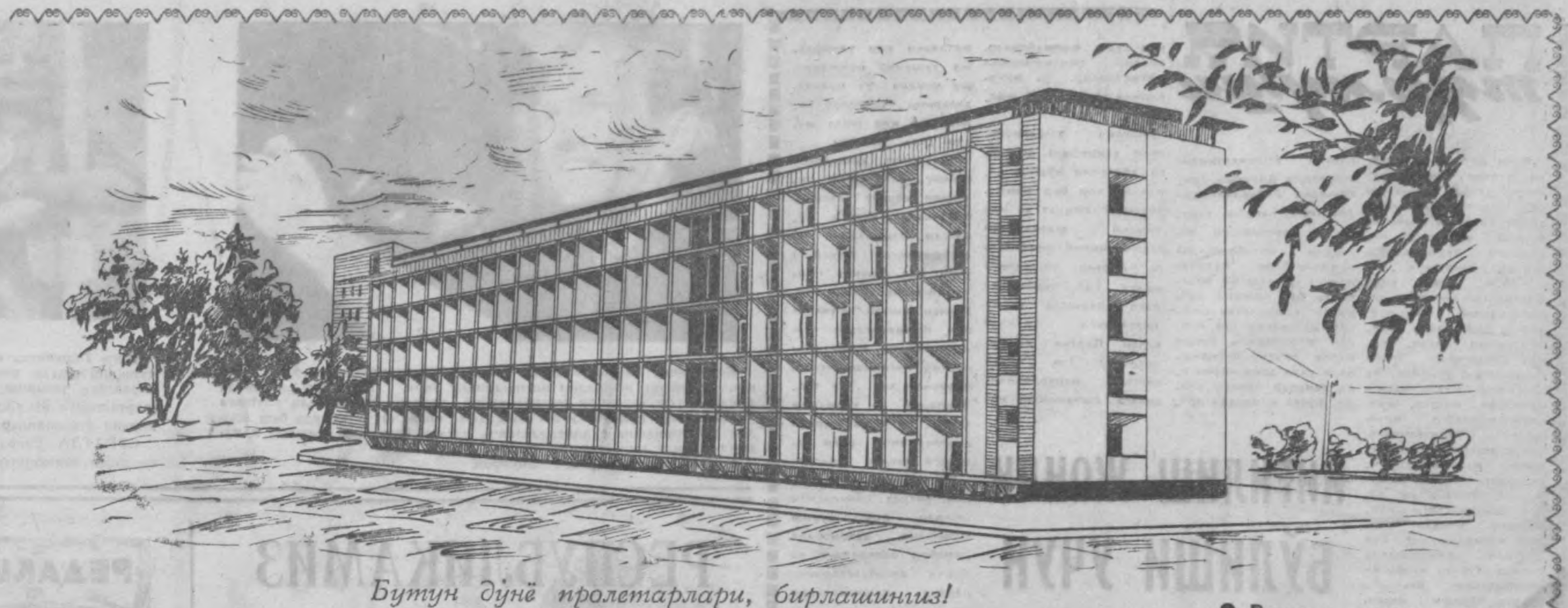

● Рассом шаҳар кезади

Қўли гул қурувчилар

Кўз олдингиздаги бино олимпиада шаҳарчасининг ётоқхонаси. Яқин орада у фойдаланишга топширилади. Бу бинони пардоздан чиқаришда 2-пардозлаш трестининг 10 ва 11-қурилиш бошқармалари коллективлари тер тўкишмоқда. Айниқса 10-қурилиш бошқармасининг Саидаҳмад Ҳафизов бошлиқ арматурачилар, Усан Собитов бошлиқ дурадгорлар бригадасининг иши қувончли. Бу коллективлар кундалик нормани сифатли ва ортиғи билан бажариб, ўз касбдошларига намуна бўлмоқдалар.

Трест коллективи Ҳамид Эрдонов бошлиқ сувоқчилар бригадаси аъзоларини ҳам ҳурмат билан тилга олади. Бу бригада коллективи 456 кишига мўлжалланган ётоқхона биносининг ички ва ташқи пардозларини ҳам сифатли қўлдан чиқармоқда. Пардоз ишларини олиб боришда Собиржон Олимжонов мастер, прораб сифатида намуна кўрсатмоқда. Унинг ўзи ҳам оддий сувоқчиликдан мастерлик даражасига кўтарилган мутахассислардан бири.

Бу суратни рассом Е. Одилов чизган.

● Комсомол тўйига

ТАРАДДУД

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг 50 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш мақсадида трамвай-троллейбус бошқармасининг комсомоллари ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда қайси депога борманг, комсомолларни қизғин иш устида учратасиз. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Улар «Энг яхши ҳайдовчи» деган фахрли номни олиш учун ҳам курашмоқдалар. Бу юксак ном — молия ва йўловчилар ташиш планини тўлдирган, троллейбус ёки трамвайни мунтазам бошқарган, электр қувватини иқтисод қилган, йўловчиларга маданий хизмат кўрсатаётган, жамоат ишларида актив қатнашган ҳайдовчиларга берилади. Шунингдек, мусобақада 1, 2, 3-ўринни эгаллаган комсомоллар пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Айни кунларда 2-троллейбус депосининг комсомоллари ҳам тўйга катта тайёргарлик кўрмоқдалар. Ёш ҳайдовчилар, кондукторлар, токарлар, электрчилар ва бошқа хизматчилар намунали меҳнат қилишяпти. В. Крейников, Н. Дубина, В. Ишук сингари комсомол аъзолари йўловчиларга маданий хизмат кўрсатиб, уларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Л. Миркина, М. Степанов, Т. Огнева, С. Курганова, С. Красненков, В. Башкардина, В. Марков каби ёшлар ҳам тўйни муносиб кутиб олиш тараддудида ғайрат қилишяпти. Улар шаҳар электр транспорти хизматини яхшилашга баракали ҳисса қўшиб келяптилар.

Қ. ШОКИРОВ,
трамвай-троллейбус бошқармаси комсомол комитетининг секретари.

БОЛГАРИЯНИНГ ПАХТА ЗАВОДЛАРИГА

Тошкентдаги «Узбекхлопкомаш» заводи Болгариянинг «Тестилни бланка» фирмасидан буюртма олди. Бу фирма республикамиздан биринчи марта 16 та «ОХП-3» установкасини харид қилди. Бу установка машинада терилган пахтани тозалаб беради.

«Тестилни бланка» фирмаси харид қилган совет техникаси ўтган йили республикамизга келиб, ўзбек ҳамкасбларининг машинада терилган пахтани тозалаш тажрибаси билан танишиб кетган болгар мутахассисларининг юксак баҳосига сазовор бўлди. (ЎзТАГ).

ФОТООБЪЕКТИВДА ОНА ВАТАН

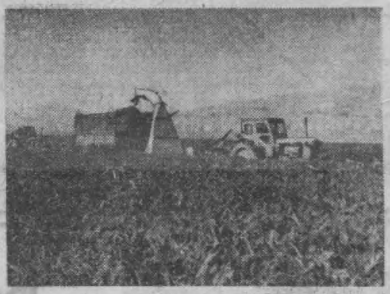

Ажаристон АССР. Автоном республиканинг Кобулет районидаги Карл Маркс колхозининг асосий бойлиги чой етиштиришдир.

Суратда: чой плантацияларига механизациялашган ишлов бериш пайти.

М. Анастасьев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

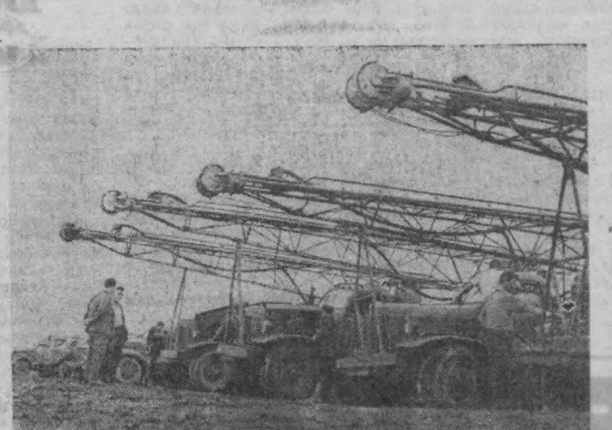

Оренбург области. Бундан бирнеча йил муқаддам Оренбург атрофида миллиардларча кубометр миқдордаги бой газ манбаъси топилган эди. Ҳозир бу газ манбаъсини ўрганиш ва яқин келажакда ишга тушириш юзасидан кенг кўламда ишлар олиб борилмоқда.

СУРАТДА: Карданлов геофизик партиясининг пармачилари газ манбаъси жўнаш олдидан.

М. Кузнецов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Тожикистон ССР Вахш воҳасида кузги дон экинларини йиғиштириб олиш бошланди. Кўп ҳолатда янчиб тайёрланаётган бошоқли ва дуккакли ғалла янчилиб, масса ҳолатида чорва фермаларига жўнатилиб турипти.

Суратда: М. Горький номли колхозда силос массаси тайёрланаётган пайт.

В. Стеченцев фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

МЕХАНИК ЁРДАМЧИЛАР

Қозоғистонлик гидрологлар тошкентлик дўстлари юборган ажойиб мосламани олгач, жуда қувонадилар, албатта. Чунки, бундай мослама ёрдамида гидролог қирғоқда туриб дарё режимини ўрганади. Мосламадаги махсус асбоблар масофадан туриб дарёнинг оқим тезлиги, чуқурлиги ва оқизиб бораётган моддалар ҳақида бошқарувчига зарур ахборотлар бериб туради. Асбоблар қирғоқдан туриб берилган буйруқ бўйича дарё устига тортилган тросс бўйлаб ҳаракат қилади ва маълумотларни бошқариш электрон пультига юбориб туради.

Тошкент гидрометприбор эксперименталь заводида масофадан туриб бошқариладиган ана шундай гидрометрик мосламалар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу механик ёрдамчи билан бир гидролог кенглиги юз метр ва чуқурлиги 12 метргача бўлган дарёда текшириш ишларини ўтказа олади. Шу мақсадда махсус жиҳозланган кабинада ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам изланиш ишлари олиб бориш мумкин.

Гидрометприборчилар қозоғистонлик буюртмачиларга йил охиригача шундай мосламалардан ўндан ортиғини юборадилар. Шунингдек, Иттифоқимизнинг Россия Федерацияси, Украина республикаси, шунингдек бошқа шаҳарлари ҳам ўнлаб механик ёрдамчилар оладилар.

Лойиҳа институтида

«Средазгипроторг» лойиҳа институтининг махсус бўлими умумий овқатланиш шохобчалари ва савдо объектларини вентиляция, канализация ва электрлаштириш масалалари билан шуғулланади.

СУРАТДА: иситиш ва вентиляция группасининг бошлиғи В. Малико ва электрик инженер Г. Ермолаев хоналарни тоза ҳаво билан таъминлаш масаласи устида ишлаётирлар.

Л. Глауберзон фотоси.

ШАҲРИМИЗДА БИРИНЧИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо бошқармасининг ташаббуси билан тбилисиликлар тажрибаси асосида Чилонзорнинг 11-кварталида кулча-кондитер маҳсулотлари билан савдо қилувчи биринчи кафетерий очилди. Бу ерга келувчи хўрандалар бир пиёла қаҳва билан бирга бўрсилдоқ пироженоеларни тамадди қилиши мумкин.

«Узглавхлеб» трести ва шаҳар савдо бошқармаси шундай овқатланиш муассасаларини шаҳримизнинг бошқа районларида ҳам очсалар, айни муддао бўлур эди.

МЕХАНИЗАЦИЯГА ЭЪТИБОР

Каноп фабрикасида мураккаб иш жараёнларини механизациялаш йўлида изчил кураш олиб борилмоқда. Жумладан, кейинги бир йил мобайнида корхонанинг арқон ишлаб чиқарувчи цехида кўпгина иш жараёнларини машиналар зиммасига юклаш натижасида ишлаб чиқариш ҳажми бир ярим баравар ортди. Ҳозир фабрика арқон ҳамда кабель учун ишлатиладиган материаллар ишлаб чиқариш бўйича белгиланган ойлик ва квартал топшириқларни мунтазам ортиғи билан бажармоқда.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» саҳифаларида

Швеция ҳукуматининг таклифига биноан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 11 июлда расмий визит билан Москвадан Стокгольмга жўнаб кетди.

11 июлда Стокгольмга СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва унинг ҳамроҳлари Швеция ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан бу ерга келдилар.

Республика матлубот кооперациясининг ходимлари катта муваффақиятга эришдилар. Улар тухум харид қилиш йиллик планини муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг навбатдаги мажлиси республикамизнинг енгил саноати корхоналарида техника тараққиёти қандай амалга оширилаётганлиги муҳокама қилинди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

БОМБАРДИМОН ҚИЛИШЛАР КУЧАЙТИРИЛДИ

ХАНОЙ, 9 июль (ТАСС). Америка империалистларининг Вьетнамдаги ҳарбий жиноятларини текшириш комиссияси эълон қилган маълумотларга қараганда, июнь ойида Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни кучайтириб юборган, Америка авиациясининг самолётлари июнь ойида 5200 марта, яъни май ойидагига қараганда, 500 марта кўп ҳужум қилган.

Июнь ойида Вьетнам Демократик Республикаси территориясига 35 мингта фугас бомба ташланган (май ойида 21800 та шундай бомба ташланган эди), анча вақт ўтгандан кейин портлайдиган бомбалардан эса 6500 таси ташланган (май ойида шундай бомбалардан 5 мингта ташланган эди), золдирли бомбалардан 630 мингтаси ташланган (май ойида шундай бомбалардан 250 мингтаси ташланган эди).

Июнь ойи ичида Нгеан, Куангбинь, Хатинь вилоятларида ва Виньлинь районида 120 та қишлоқ хўжалик кооперативи, 4 та касалхона, 3 та мактаб, 9 та тўғон ва бошқа тинч объектлар бомбардимон қилинган ва ўққа тутилган.

Вьетнам Демократик Республикасининг 20-параллелдан шимолда жойлашган вилоятлари, шунингдек Ханой ва Хайфон тепасида Америка авиацияси разведка учишларини кечаю кундуз давом эттирмоқда.

ЛОС-АНЖЕЛЕСДА ЎТКАЗИЛАДИГАН СУДГА ТАЙЁРГАРЛИК

НЬЮ-ЙОРК, 9 июль. (ТАСС). Сенатор Роберт Кеннедини ўлдиришда айбланаётган Сирхан Бишара Сирхан Лос-Анжелесдаги марказий турмадан «адолат зали» ҳузуридаги турма камерасига олиб келинди. Тез орада бу ерда у суд қилиниши лозим. Сирханни марказий турмадан жуда маҳфий вазиятда олиб келинди. Бу воқеадан бир кун кейин буни Лос-Анжелес полицияси эълон қилди.

Далласдаги хатоларнинг такрорланишига йўл қуймаслик учун суд вақтида Сирханнинг хавфсизлигини таъминлаш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Маълумки президент Кеннедини ўлдиришда айбланган Ли Освалдни Далласда полициячиларнинг кўз олдида отиб ўлдирган эдилар. Сирханни камерадан суд залига олиб ўтиладиган каридорнинг деворларига пўлат плиталар қоқиб қўйилмоқда, ҳамма тешиклар бетонланмоқда. Суд залида Сирхан ўқ ўтмайдиган ойна билан ўраб олинган алоҳида хонага ўтказиб қўйилади.

СОЦИАЛИЗМ мамлакатларида

● ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ ҲАВО ЙЎЛЛАРИ

ПРАГА. Чехословакиянинг ҳаво йўллари Европада энг катта авиация-транспорт йўлларидан бири. Унинг халқаро алоқалари йилдан-йилга кенгаймоқда. Чехословакия гражданавиацияси хизматидан фойдаланаётган пассажирлар сони кўпаймоқда.

Ҳозирги вақтда Чехословакия самолётлари Прагани чет мамлакатларнинг 49 шаҳри билан боғлаб турган 25 та халқаро ҳаво линияларида қатнамоқда. Чехословакия ҳаво трассаларининг умумий масофаси 125 минг километрга етди. Чехословакия гражданавиацияси самолётлари ҳар йили карийб 1,5 миллион пассажир ташийди.

● МОНГОЛИЯ ПОЙТАХТИ АҲОЛИСИ УЧУН

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ революциясининг 47 йиллиги арафасида Улан-Баторда Толу дарёси устида автомобиллар қатнайдиган кўприк ва шаҳарнинг аҳоли яшайдиган янги районларидан бирида комплекс ускуналанган маиший хизмат маркази фойдаланишга топширилди.

Бу объектлар Совет Иттифоқи ёрдамида, совет бинокорлари кучи билан қурилди.

ТОМОШАЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ, АЗИЗЛАР!

Бизнинг интервью

Фарғона область ўзбек музикали драма ва комедия театри республикамиздаги етук ижодий коллективлардан бири ҳисобланади. У ўзининг яхши-яхши спектакллари ва бой концерт программалари билан санъатсевар халқимизга хизмат қилиб келмоқда. Бу театрнинг Ўзбекистон ССР халқ артисти Муроджон Аҳмедов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Таваккал Қодиров каби хушовоз хонандаларини республикамизда ким билмайди, дейсиз?!

15 июль куни ана шу театр коллективи жонажон шаҳримизда ўзининг навбатдаги гастролини бошлайди. Шу муносабат билан мухбиримиз театр директори ўртоқ А. Умаров билан суҳбатлашди.

— Яна икки кундан кейин,— деди А. Умаров, — театримиз ижодий коллективи сиз баҳодир тошкентлик талабчан томошабинлар олдида имтиҳондан ўта бошлайди. Бу сўзни шунинг учун айтмоқчиманки, гастроль биз учун чинакам синов бўлади.

Гастролга биз энг яхши спектаклларимизни олиб келганмиз. Булар Собир Абдулла ва Музаффар Муҳамедовларнинг «Гул ва Наврўз», Комил Яшиннинг «Нурхон», Пиримқул Қодировнинг «Инсоф», Ўзбекистон ССР халқ ёзувчи, марҳум Абдулла Қаҳҳорнинг «Аяжонларим», Алп Жамол ва Ғани Жаҳонгировларнинг «Тўлғаной» пьесаларидир. Шу билан бирга театримизнинг етакчи артистлари иштирокида катта концертлар ҳам кўрсатамиз.

Тошкентлик дўстлар, ҳаммангизни спектакль ва концертларимизга таклиф этамиз. Марҳамат, азизлар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ЙИҒИЛИШ ЖОНЛИ БЎЛИШИ УЧУН

Очиқ айтсам, зерикарли партия йиғилишларини, уларда уйқусираб ўтирган коммунистларни баъзан кўрганман. Бундай қараганда йиғилишга пухта тайёргарлик кўрилганга ўхшайди-ю, лекин унда амалий гап, чинакам ҳаракатчанлик, жон куйдириш сезилмайди. Кимдир газета ўқийди, кимдир ёнидагилар билан пичирлашиб ўтиради. Бу йиғилиш муҳокамасига қўйилган масала, тема коммунистларга қизиқарли бўлмаганлиги, унинг моҳияти уларнинг онгига етказилмаганлиги, фикр юритиш ва мунозара қилиш учун сабаб сезилмаслиги оқибатидир. Бундан партия йиғилишининг кун тартиби коммунистлар олдида турган кундалик вазифаларга бевосита боғлиқ бўлиши керак, деган хулоса келиб чиқади, албатта. Бошқача қилиб айтганда йиғилишларнинг кун тартиби бугуннинг талабидан келиб чиқмоғи лозим.

«Главташкентстрой»нинг транспорт бошқармасида 15 та цех партия ташкилоти бор. Уларнинг секретарлари партия йиғилишларининг муҳокамасига қайси масалаларни олиб чиқиш, кун тартибини қизиқарли қилиш учун нималарга эътибор бериш кераклигини мендан кўп сўраб туришади. Бугунги кун учун энг муҳим ва бош масала бўлган нарсани қандай аниқлаш ва танлаш керак?

Секретарлар билан партия ташкилотларининг иш плани устида ўтириб ўйлаб қараганимизда ўнлаб саволлар, масалалар туғилади. Алоҳида олганда уларнинг ҳар бири сира кечиктириб бўлмайдигандек кўринади, меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш маданияти, автопаркларини техникавий кўрикка тайёрлаш, сиёсий ўқишнинг бориши, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг иши ва ҳоказо масалаларнинг ҳаммаси «мени қачон муҳокамага қўясан?» деб кутиб тургандек туюлади. Уларнинг ҳаммасини бир йўла ҳал қилиш мумкин эмаслиги аниқ.

Шу ўринда транспорт бошқармаси аппарати партия ташкилотининг секретари Дмитрий Григорьевич Рябовнинг тажрибасини намуна тариқасида келтиришни истардим. Автобазаларда коммунистлар муҳокамасига қўйиладиган масалалар кўп бўлгани ҳолда бу ташкилотда шундай масалалар гўё йўқдек кўринади. Лекин Рябов партия йиғилишлари учун доим қизиқарли темалар танлай олади. Бунга у қандай эришади? Мана мисол: бир сафар Дмитрий Григорьевич «Правда» газетасини кўтариб партия комитетига кириб келди.

— Қалай, ўқидингларми?— деб гап қотди у.

— Нимани?

— «Электросталь» заводининг пўлат эритувчиси коммунист П. Абашкининг хатини айтяпман.

— Ўқидик,— деб жавоб беришди парткомдагилар. — Ҳатто уни барча ташкилотларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилишга ҳам қарор қилиб қўйдик.

— Мен ҳам худди шу ҳақда келган эдим.

«Коммунист ўз ташкилотида» мақоласини муҳокама қилиш коммунистларда алоҳида қизиқиш туғдирди, ўртоқ Рябов докладида бошқарма аппаратининг партия ташкилоти ҳаётидан келтирган мисоллар эса барчани жалб қилиш билан бирга, кимларгадир дакки бўлиб тегди, кимларнидир қалбида асраб юрган муҳим фикрларини ўртага ташлашга даъват қилди.

Партия ташкилоти ҳисобида турган коммунистларнинг учдан бир қисми — Климов, Салигин, Венгурских, Шабуров, Раҳматуллаев, Пўлатов, Черапанов, Ваняшкина, Подковиров, Балмашновлар партия йиғилишларида ҳеч қачон сўзга чиқмайдилар, амалий таклифларини айтмайдилар, ўз фикрларини сир сақлаб юрадилар.

Партия ташкилотининг секретари докладга ҳозирлик кўриш давомида ҳар бир коммунистнинг меҳнат ва ижтимоий фаолиятини таҳлил қилиб чиққанлиги, партия ташкилотининг ҳар томонлама баҳо беришга қарор қилганлиги сезилиб турди. Партия ташкилотининг ўзи қабул қилган қарорларнинг амалга оширилиши масаласига тўхталиб, секретарь бундай қарорларнинг қоғозда қолиб кетиши тўғрисида муҳим мисоллар келтирди.

Ўтган йилнинг 28 мартида бошқарма аппарати ходимлари ўртасида социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва тарбиявий ишларни яхшилаш тўғрисида қарор қабул қилган эдик, — дейди секретарь. — Бироқ унга ҳамма амал қиляпти, деб бўлмайди. Ишга кечикиб келишлар ҳали ҳам давом этмоқда.

— 1967 йилнинг 30 апрелида қарорлар ва кўрсатмаларнинг ижросини контрол қилиш масаласи муҳокама қилинган эди. Ленин Лавров ва Яворский ўртоқлар ўзларига берилган топшириқни бажаришмаяпти.

Партия йиғилишининг муваффақияти кун тартибининг ҳозирги талабга қанчалик мослиги билангина белгиланмайди, албатта. Коммунистлар йиғилишга тайёргарлик кунларида унда муҳокама қилинадиган масалани ҳар тарафлама тушуниб олишлари, шу юзадан ўз мулоҳазаларини тайёрлаб келишлари ҳам жуда муҳим роль ўйнайди.

Транспорт бошқармасининг олти минг кишидан иборат автомобилчилари олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун йил бошида ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқилган эди. Коммунистлар таклифи билан навбатдаги партия йиғилиши муҳокамасига ана шу тадбирларни турмушга тадбиқ қилишда партия аъзоларининг роли ҳақидаги масала қўйилди.

Бу масаланинг қанчалик актуал эканлигини шундан ҳам кўриш мумкинки, автомобиль ремонти заводининг ва барча автобазаларнинг партия ташкилотлари шу масалани тезда ўз йиғилишларида қизғин муҳокама қилдилар.

Ҳамма имкониятларни ишга солиб илғор усулларни, механизацияни жорий этиб, кишиларнинг меҳнатини енгиллаштириш зарур, деган хулосага келинди. Сўзга чиққан коммунистлар ҳозирги аҳвол билан муроса қилиш мумкин эмаслигини ва бу соҳадаги ишларни яхшилаш биринчи навбатда партия аъзоларига боғлиқ эканлигини айтдилар.

Транспорт бошқармаси аппаратининг партия ташкилоти катта эмас. Унинг ҳисобида ҳаммаси бўлиб 29 коммунист бор. Улар ҳар доим ҳаётнинг олдида боришади, барча янгиликлар ва илғор нарсаларнинг чинакам тарғиботчилари бўлишга ҳаракат қилишади. Бунда партия бюросининг, шунингдек, партия ташкилотининг секретари Дмитрий Рябовнинг роли айниқса катта.

П. СЕЛЕЗНЕВ,
«Главташкентстрой» транспорт бошқармаси партия комитетининг аъзоси.

Коммунист Ғаббос Зокиров Тошкент тракторсозлик заводи механика цехининг пешқадам ишчиларидан бири. Мана шу корхонада кўпдан буён баракали меҳнат қилиб, корхона коллективи улушига ўз ҳиссасини қўшаётган бу пешқадам ишчи шу кунларда беш йиллик топшириғини муддатидан анча илгари бажариш борасида намунали меҳнат қилаётир.

СУРАТДА: фрезерчи Ғ. Зокиров.

Янги Тошкентни бунёд этишда фаол қатнашаётган Свердловск қурилиш-монтаж поезди бинокорлари яна бир кўп квартирали уйни пардоздан чиқариш арафасида турибдилар. Кўп ўтмай Марказ-4 кварталидаги бу уйда 50 дан ортиқ ҳамшаҳарларимиз уй тўйларини ўтказадилар.

СУРАТДА: Свердловск қурилиш-монтаж поездининг пешқадам пардозчи бинокорларидан А. Рябович ва М. Кузнецова ўртоқлар.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

Комсомолнинг шон-шуҳрат ёдгорлиги

ҚАРШИ. (ЎзТАГ). Бу ерда комсомолнинг шон-шуҳрат ёдгорлигини қуриш лойиҳаси тасдиқланди. Бу ёдгорлик шу йил ВЛКСМнинг 50 йиллиги шарафига область маданият ва истироҳат боғининг марказида ўрнатилади. Қашқадарё комсомоллари ёдгорликни қуришга кетадиган маблағларни ўз кучлари билан тўплашга қарор бердилар. Бу маблағлар темир-терсак ва макулатура тўплаш, хом ашё ва материалларни тежаб сарфлаш, ишлаб чиқаришни рационализация қилиш ҳисобига жамғарилади.

Бу маблағлар ҳозир давлат банкининг Қарши бўлимида очилган махсус счётга тушмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ 20 минг сўмдан зиёд пул тўпланди.

Яхши дам олиш учун

АНДИЖОН, 9 июль. (ЎзТАГ). Икки кун қандай қилиб яхши дам олиш керак деган савол Андижон мой-ёғ комбинати ишчилари учун аввалгидагидек мураккаб туюлмайди. Корхона дирекцияси хушманзара Арслонбобда чодир тикилган соғломлаштириш шаҳарчаси очди. Чотқол этакларида қиш мавсумида дам олишга мўлжалланган лагерь бунёд этиляпти. Маданият ва истироҳат боғида жойлашган клуб янги томоша залига эга бўлди.

Икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтиш билан алоқадор масалаларни муҳокама қилган Андижон шаҳар советининг сессиясида мана шулар ҳақида гап борди.

Сессия шаҳар аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантиришга доир тадбирларни белгилади.

Ўқув йилига тайёр

ТЕРМИЗ. (ЎзТАГ). Термиз райони Сурхондарё областида биринчи бўлиб мактаблар ремонтини тугаллади. Барча 49 мактаб биноси ўқувчиларни қабул қилишга тайёр, 15 ишлаб чиқариш устахонаси қуриб битказилди, ўқитувчиларнинг квартиралари ремонт қилиб берилди.

«Коммунизм» ва Жданов номли колхоз аъзоларининг болалари ажойиб туҳфа олдилар. Бу ерда хўжаликларнинг маблағлари ҳисобига янги типовой мактаб бинолари қурилди. Район колхозлари янги ўқув йили бошлангунга қадар яна тўртта ўқув биносини фойдаланишга топширадилар.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

ОБОД БЎЛАЁТГАН МАҲАЛЛА

Октябрь районидаги Муқимий номли маҳаллада кейинги йилларда катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Маҳалла йилдан-йилга гўзаллашиб, обод бўлиб бормоқда. Кўпгина кўча ва йўлкаларга асфальт ётқизилди, водопровод тармоқлари кенгайтирилди. Ҳозир маҳалла аҳолисининг кучи билан 100 кишилик қариялар клуби ва медицина пункти қурилмоқда.

Маҳалла комитети кенг жамоатчиликка таяниб, кўпгина ишларни амалга оширмоқда.

«Октябрь 40 йиллиги» маҳалла аҳолисининг шаҳримиздаги барча маҳалла меҳнаткашларига қарата ёзган мурожаати кенг муҳокама қилиниб, маҳаллани янада ободонлаштириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди. Район санитария-эпидемиология инспекциясининг инспектори З. Асқархўжаев раҳбарлигида тузилган 17 кишилик санитария дружинаси советининг аъзолари кўча ва хонадонларни озода тутиш, турли юқумли касалликларнинг пайдо бўлиши ва бошқа қатор масалалар юзасидан меҳнаткашлар ўртасида суҳбат ва тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар.

Маҳалла комитети маҳалладаги меҳнат қобилиятини йўқотган инвалидлар, кексалар ва кўп болали оналарга моддий ёрдам бериб, уларнинг турмушларини яхшилаш борасида ҳам анчагина муҳим ишларни амалга оширмоқда. Масалан: Чиғатой кўчасининг «Пахта» проездидаги 12-уйда яшовчи А. Ҳакимов, 3-уйда яшовчи А. Усмоновларнинг уйлари маҳалла аҳолиси кучи билан капитал ремонтдан чиқарилди, ўтган йиллар мобайнида 125 хонадоннинг уйлари жорий ва капитал ремонтдан чиқарилди.

Маҳаллада эришилаётган бундай ютуқлар кўпчиликни хурсанд қилмоқда.

О. ТУРСУНОВ.

СУРАТДА: Тожикистондаги «Кабадион» наслчилик заводининг бош чўпони Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Соатмурод Олтибоев. У ўзининг қоракўл отаридаги ҳар юз совлиқдан мовий рангдаги 158 тадан қоракўл қўзисини олишга муваффақ бўлди.

О. Кузьмин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЯНА БИР ДОВОН ОШИЛДИ

Ҳозир республикамизнинг ўқув юртларида студентлар йил бўйи олган билимларини мустаҳкамлаб, имтиҳон топширмоқдалар.

Бир қанча ўқув юртларида эса имтиҳонлар тугади. Студентлар имтиҳонларни топшириб бир поғона юқори курсга ўтиб, яна бир довонни босиб ўтдилар. Энди улар ўз билимларини практика соҳасида мустаҳкамлаш мақсадида халқ хўжалигидаги саноат корхоналарига, қишлоқ хўжалик корхоналарига, маданий муассасаларга жўнаб кетдилар.

Тошкент Давлат университети Ҳуқуқшунослик факультетининг студентлари ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топшириб, ўз билимларини практика соҳасида синаб кўриш учун суд, прокуратура, терговь милиция органларига жўнаб кетдилар.

Факультетимизнинг 2—3-курс студентлари эса жонажон Тошкентимизда янги-янги уйлар қуриб, меҳнаткашларга топшириш мақсадида «Главташкентстрой»га қарашли қурилиш участкаларига ишга кетдилар. Улар икки ой мобайнида қурилиш соҳасида ишлаб, меҳнаткашларга чиройли, кўркам бинолар қуриб ҳадя қиладилар.

К. НИЗОМОВ.

ИРОДА

КАРИМ Алятдинов биринчи бор дурадгорлик заводига ишга келган куни тушдан кейин уйига кетиб, каттагина тунука қутини кўтариб келди. Қутини кираверишдаги бурчакка қўйиб, ичидаги деталларни олиб тахлаётганда, цехга старший мастер Алексей Андреевич Шульгин кириб келиб, унга синовчан қараб қўйди.

— Булар станогимнинг ҳар хил деталлари,—деб тушунтирди Алятдинов бироз ўнғайсизланиб.

Шульгин кинояомуз кулиб қўйди.

— Бундай станоклардан ҳам бор, лекин иш унумдорлиги ғоят паст бўлгани учун ундан фойдаланмаймиз.

— Менинг станогим бироз бошқачароқ,—деди Карим Шокирович жилмайиб,—эртага ўзингиз ҳам кўрарсизлар...

Эртаси куни ишчилар Алятдинов йиққан станок атрофини ўраб олишди. «Шунча оворагарчиликнинг нима кераги бор экан,—деб ўйлашарди уларнинг баъзилари,—бекор турган станокларимиз кўп бўлса, бирontасида ишлайвермайсанми».

Карим Шокирович бутун диққат-эътиборини бир жойга тўплаб станокнинг қаеринидир бурар, нималаринидир тузатар эди. Ишчилар Алятдинов ишни асосан бир қўлида бажараётганига эътибор беришди.

— Бир қўлингизга нима қилган?—деб сўради фуражкасини пешонасига бостириб олган ўрта бўйли йигитча ачингандай оҳангда. — Эҳтимол фронтда бўлган бўлса керак?..

— Ҳа, фронтда бўлган... қирқ тўртинчи йилда Кривой Рог ёнида қаттиқ ярадор бўлганман...

— Бир қўл билан ишлаб қийналарсиз хойнахой?

— Нега энди? Ахир мен бир қўл билан эмас, бир ярим қўл билан ишлайман, йигитча!—Карим Шокирович гапни ҳазилга бурди.—Қолганига калла ёрдамга келади.

Шу пайт Алятдинов жовонлардан бирига яхшилаб тахлаб қўйилган деразa ромларига эътибор берди. Цех яқинида геофизиклар шаҳарчасини қураётган 30-бошқарма қурувчиларидан шошилинч буюртма олганди. Алятдинов жовондагидақа жимжимали ромларни қўл билан ясаш жуда оғир эканлигини яхши биларди.

— Смена давомида шундай ромлардан нечта тайёрлайсизлар?—деб сўради у дурадгор Виталий Агафоновдан.

— Айрим пайтлари олти-еттитагача тайёрлаймиз.

Карим Шокирович яшикдан махсус арра олиб станогига яхшилаб ўрнаштиргач, моторни юргизди. Бироздан кейин янги дераза ромлари тайёр бўла бошлади. Бир соатга яқин вақт мобайнида олтита ром тайёрланди.

— Бунда буюмни силлиқлаш ҳам мумкинми?—деб сўради кекса дурадгорлардан бири.

— Бўлмасамчи!— Карим Щокирович аррани фреза билан алмаштирганди, ромнинг туташ жойларидаги ортиқча қисмини қирқиб силлиқлаш мумкин бўлди.

—Қойил!—деб юборди шунда ишчилардан бири ҳаяжонини яширолмай.— Станок жами нечта операцияни бажаради.

— Элликтагача операцияни бажаради.

— Карим Шокирович, бу жуда ажойиб-ку!—Шульгин Алятдиновнинг қўлини самимият билан қисди...

...Инсон тақдирини олдиндан билиб бўлмас экан. Алятдинов госпиталдан бир қўли бинт билан боғланган ҳолда қайтиб, анча вақтгача нима иш билан шуғулланишни билмай юрди. Уралда—Пермь шаҳрида иш тўлиб-тошиб ётарди. Лекин бир қўл билан нима ҳам қилиш мумкин. Бир жойда қоровул бўлиб ишласинми? Аммо юракдаги катта ғайрат, ёшлик ғурури бунга йўл бермасди.

Алятдинов урушгача дурадгор бўлиб ишлаганди, бу касбни ғоят яхши кўрарди. У эндиликда ўзи севган касбида ишлолмаслигини ўйлаганда юрак-бағри ўртанди. Шунда уни хотини юпата бошлади. «Хафахонликка ўрин йўқ,—дерди у.—Қўлингиз, албатта тузалади...» Тузаладин!..

Алятдиновга ҳамкасб ўртоқлари ҳам далда беришди:

— Қўй энди, тақдирга тан бер! Бекор ўтирма... Сенга ўзингбоп яхши иш топиб берамиз.

— Ахир, қўлим битта-ку?

— Битта бўлса нима қилибди. Сени лентали аррани ишлатишга қўямиз... Кейин қўлинг тузук бўлиб кетса яна бир гап бўлар...

Бу гап Алятдиновни руҳлантириб юборди. Эски касбини давом эттириш унинг бирдан-бир орзуси эди. Мана энди ўша орзуси амалга ошадиган кўринади...

Урушдан илгари ишлаган корхонасида уни қучоқ очиб кутиб олишди. Коллектив унинг муваффақиятли ишлаши учун ҳамма шароитни яратиб берди. Лекин шундай бўлса ҳам дастлабки даврда анча қийин бўлди. Фақат анча вақтдан кейингина Алятдинов янгича шароитга кўникиш ҳосил қилди. Унга врачлар ҳам яхши ёрдам беришди: узоқ вақт кунт билан даъволаш натижасида яраланган қўл бироз ҳаракат қила бошлади.

Алятдинов дурадгорларнинг ишини кўп кузатарди. Айниқса, ёш дурадгорлар айрим деталларни қўл билан ясашга талай вақт сарфлашарди. Буюртма эса кўп эди. Мана шунда Алятдинов дурадгорлик буюмлари учун деталлар ясайдиган станок яратиш ҳақида ўйлай бошлади.

— Шундай станок яратиш кераки, у енгил, фойдаланиш учун қулай бўлсин,—деб ўйларди у.—Бундан ташқари ёғочга ҳар хил нақшлар ишлаш имконини берсин.

Қанчадан-қанча тунлар уйқусиз ўтди, даста-даста қоғозлар бўяб ташланди. Лекин барибир олдига қўйилган вазифани ҳал қилиб бўлмади. Иш унгидан келмади—чизилган чизма, схема ва эскизлар эски лойиҳаларнинг такрори бўлиб қола бошлади. Карим Шокирович буни ўзида техник билим етишмаётганлигидан деб билди. Тўрт йил урушда кўп нарса хаёлидан кўтарилганди. У ишдан кейинги бўш вақтларида техник журналлар, китоблар ва брошюралар ўқий бошлади...

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Ниҳоят универсал станокнинг лойиҳаси тайёр бўлди. Рационализаторлик ва ихтирочилик бюроси Алятдиновнинг янги таклифини маъқуллади.

— Станокни тайёрлашга киришаверинг. Ишингизда муваффақият тилаймиз,—дейишди унга.

Янги станок ишга туширилганда кўпчилик қувончининг чеки бўлмади. У меҳнат унумдорлигини икки марта оширди. Тўғри, бу пайтда станок ҳали яхши такомиллаштирилмаганди, у асосан оғир меҳнатни талаб қиладиган бирнечта ишни механизациялаш имконини берганди. Лекин шунга қарамасдан бу ғалаба эди. Унча катта бўлмаса ҳам, ҳар ҳолда ғалаба эди.

Алятдинов ўз муваффақиятидан ғоят қувониб кетди. Унинг учун бу ҳақиқий меҳнатга қайтиш эди. У энди атрофидаги кишилар учун керакли эканлигига шубҳа қилмасди. Йиллар ўтган сайин Карим Шокирович ижодий изланиб станогини такомиллаштирди.

...Бундан икки йил аввал Алятдинов газетада жанубда, узоқ Ўзбекистонда янги Тошкент қурилиши бошланганлиги ҳақида ўқиди. Ўзбекистон пойтахтида янги турар жой массивлари, чиройли, кўп қаватли бинолар, ажойиб кўчалар барпо қилинаётганди. Бу ерга кўплаб мутахассислар керак эди. Алятдинов оиласи билан Тошкентга кўчиб келди.

...Биз Карим Шокирович билан унинг Чилонзорнинг 23 кварталидаги уйида анча вақт гурунглашдик. Суҳбатдошимиз шошмасдан ўзи ҳақида ҳикоя қилди.

Ишим чакки эмас,—дейди у.—Ҳозир мен яратган станокдан фақат ёғочни қайта ишлаш заводидагина эмас, Олмалиқ, Чирчиқ ва Қорақалпоғистоннинг Қўнғирот шаҳридаги заводларда ҳам қўлланиляпти.

Айни вақтда станокни янада такомиллаштириб, унда ёшларни ишлашга ўргатяпман.

— Қалай, қўлингиз тузук бўлай деяптими?

— Тошкентда ажойиб врачлар бор экан. Улар қўлимни соғайтиришди. Яқинда мотоцикл сотиб олдим. Ҳозир мотоцикл ҳайдашни ўрганяпман.

Дераза ортига қоп-қора тун парда ёза бошлади. Карим Шокирович ўйланиб қолди. У нималарни ўйлаяпти экан? Эҳтимол қадрдон коллективи, келгусидаги ижодий режалари ҳақида ўйлаётгандир. Кенг фикр, битмас-туганмас ғайрат ва шижоат эгаси бўлган бу кишининг ижодий меҳнати билан келгусида ҳам қадрдон коллективининг муваффақият қўшишига ҳеч ким шак-шубҳа қилмайди.

Р. СОБИТОВ,
инженер.

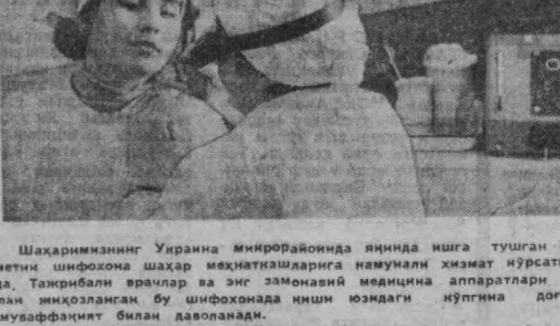

Шаҳримизнинг Украина микрорайонида яқинда ишга тушган косметик шифохона шаҳар меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатмоқда. Тажрибали врачлар ва энг замонавий медицина аппаратлари билан жиҳозланган бу шифохонада киши юзидаги кўпгина доғлар муваффақият билан даволанади.

СУРАТДА: шифохонанинг хирургия кабинетида.

М. Нуриддинов фотолари.

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ЎЗБЕКЧА ОТКРИТКАЛАР БЎЛСИН»

Газетамизнинг шу йил 11 май сонида босилган юқоридаги сарлавҳали хабарда автор ўзбекча откриткалар чиқариш тўғрисидаги мулоҳазаларини баён этган эди.

«Ўзбекистон» нашриётидан редакциямизга йўлланган жавобда қуйидагилар ёзилади:

«Газетанинг танқидий хабарини нашриёт бош редакцияси муҳокама қилиб, ҳикматли сўзлар асосида ўзбекча откриткалар чиқариш зарурлиги ҳақидаги талабни тўғри деб топди. Нашриётнинг келгуси йил нашр планида ана шундай откриткалар чиқариш йўлга қўйилади».

„СЕРГЕЛИЛИКЛАР ҲАМ ЧОЙ ИЧИШАДИ"

Шу сарлавҳа остида газетамизнинг шу йил 5 апрель сонида босилган газетхонлар хатида Сергелида минглаб аҳоли яшаётганига қарамай, ҳордиқ чиқариб, чой ичадиган жой йўқлиги кўрсатилган эди.

Шаҳар ижроия комитети умумий овқатланиш бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета мулоҳазаси тўғри деб топилган. Газета материали шаҳардаги барча ошхоналар трестларида, жумладан, Фрунзе район ошхоналар трести коллективи ўртасида муҳокама қилинган.

Фрунзе район ошхоналар трести Сергели ошхоналари ишини яхшилаш юзасидан қатор тадбирлар белгилади.

ТУҒИЛИШ

Мана шу қишлоқда,
дала қўйнида,
Шеър туғилмоқда,
туғилажақ шеър?!
Яхши ибора-ю, мисра кўйида
Бир «телба шоирча» тўкар қора тер.
Мана шу қишлоқда,
шу оқшом палла.
Бир гўдак туғилди.
Шеърдек мусаффо.
Қисматин билмайди гўдак ҳам ҳали
Гул-гулзор кезарми?!
Кезарми саҳро?!
Барибир гўдак ҳам,
бир варақ шеър ҳам,
Интилар манзилга,
интилар тинмай.
Яшаш иштиёқи бор уларда ҳам,
Шунинг-чун интилар...
Етар ҳадемай!..

Сайфулла ИЛЁСОВ.

ИККИ НОМ

Жаҳонда шундай
Иккита ном бор,
Иккаласи ҳам
Мангуликка ёр.
Бири яратган
Ёруғ оламни,
Бири бошлаган
Бахтга одамни.
Бири юксакда
Порлаб сузади,
Бири дилларда
Мангу кезади.
Ҳар иккаласи
Ҳар жойда йўлдош,
Бири — Лениндир,
Биридир — Қуёш!

Шоди САТТОР.
Душанба шаҳри.

СЕРГЕЛИ

Гўзал шаҳар Сергели,
Қани, келинг кўргали,
Тўқай бўлди гулистон
Ботқоқдан йўқ ном-нишон.
Йигит — қизнинг хаёли,
Меҳнаткаш ҳам вафоли.
Сенга бўлдим мен мафтун
Маҳлиёман мен бу кун.
Сергели, ҳой Сергели,
Бунча бўлдинг, севгили!

Раҳима ҚОСИМХЎЖАЕВА.

Янги шеърлар

КУТИШ

Кимнидир кутаман, ўтмоқда куним,
Эшик «тиқ» этса ҳам, дилда ҳаяжон.
Биламан, аллаким қумсайди мани —
Чойга чўп тушса ҳам ёзар дастурхон.
Лоқайд, суратларга термуламан жим,
Кутишлар, қийноқлар жонга тегар, бас...
Кўчага чиқаман, излайман гиним
«Айланиб келаман» дея бир нафас...
Ўтган-кетганларни эслайман шу дам,
Кимлардир хурсанд-у, кимлар ғам чеккан...
Билмадим... Мен кутган ху, ўша одам
Бу кунни қандайин ўтказди экан?!

Шавкат ТУРОБ.

СТАВРОПОЛЬ УЛКАСИ. Оламга машҳур бўлган Кисловодскдаги Нарзан минерал суви Монреалдаги халқаро кўргазмада ҳам юқори баҳо олган эди. Ҳозир бу минерал сув миллион шишалаб ҳар йили жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига жўнатилмоқда.

СУРАТДА: Кисловодскдаги «Нарзан» заводининг қуйиш цехида.

К. Тарусов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ҚУМЛАР КУЙЛАЙДИ

1962 йилнинг ёзида совет олими, ҳозирги кунда Горькийдаги сув транспорти инженерлари институти физика кафедрасининг мудири Всеволод Арабажи Ленинграддан Қозоғистонга учиб келди. Олим Жунгар Олатови ён бағридаги Оққум Қалқони қум тизмаларига автомашина, қайиқ, араваларга тушиб етиб борди. У куйловчи қумларнинг «концертини» эшитиш учун ана шундай машаққатли йўлни танлади.

Қумнинг овоз чиқариши ҳақида кўп гапирилган, ёзилган. Бу ҳодиса Араб саҳросида, Гаваяда, Хитой ва Америкада — бутун дунёда кузатиб борилялти. СССРда ҳам бундай жойлар кўп. Ока ва Днепр, Байкал, Қораденгиз қирғоғи ва Оқденгиз қирғоқларида ҳам шундай ҳодисалар кузатилган. Қумнинг овоз чиқариши ҳақида жуда кўп афсоналар тўқилган. Бу нарса олимларни кўпдан бери қизиқтириб келади.

Табиатдаги энг ноёб ҳодисаларни ихтирос билан тўплаётган, анчадан бери атмосфера акустикасини ўрганиб келаётган коллекционер ва физик Всеволод Арабаджи ҳам қумларнинг «музикавий хусусиятлари» жумбоғини ечишга киришди. Қозоғистонга бориш учун катта тайёргарлик кўрди. Ниҳоят энг нозик товушлар магнитофонга ёзилди. Ҳаво ҳарорати ўлчанди, шамолнинг кучи ва йўналиши, қумнинг ҳолати аниқланди. Олим куйловчи қумлар билан тўқнашиб, кўп қизиқ нарсаларни кузатди.

Қум ҳаракатланганда овоз чиқарар экан. Устида одам юрганда қор кабн ғирчиллайди, кучли ва кескин ҳаракатланиш натижасида эса чийиллайди. Ҳаракатдаги қум қанча кўп бўлса овоз шунча кучли чиқади. У оддий чийиллашдан тортиб тор қулагандаги гумбирлашдек овоз чиқара олади. Овоз пайдо бўлишига яна бошқа шароитлар ҳам сабаб бўлади. Айни тушда, ҳарорат 20 даража иссиқ бўлганида овоз айниқса кучаяди. Фақат қуруқ қумгина овоз чиқара олади.

Овоз берадиган қумлар чангсиз, ҳар бир донасининг диаметри 0,1 дан 0,5 миллиметргача бўлади. Шакли эса думалоқ ва тухумсимондир.

Олим Ленинградда қумларни яхшилаб анализ қилди. Қумни қўл билан сурганда ғирчиллаш ва увиллашга ўхшаган овоз 40—60 сантиметр узоқликда 70 децибелгача кўтарилади. Кейинчалик олим акустика характеристикаси ёзилган плёнкани Тула областидаги Велигож қишлоғида, Ока қирғоғида жойлашган қумлар овози билан солиштириб кўрди. Бу ердаги қум қўл билан сурганда чийиллаш, ҳуштак чалишга ўхшаган овоз чиқарди.

Овознинг турлича чиқишига сабаб қумнинг физик хусусияти бир-бирига ўхшамаганлигидадир. Бироқ уларда ўхшашлик ҳам бор бўлиб, ҳар икки ҳолда ҳам овознинг кучайиши бир диапозонга тўғри келди.

— Овознинг пайдо бўлиши,— дейди Всеволод Арабажи,— қум юқори қатламининг силжишига боғлиқдир. Қумлар зинадан-зинага сакрагандай бўлади, ишқаланиш кучаяди, куч билан кескин ҳаракатланганда овоз чиқади — қум «куйлайди».

Қумлар т ў л қ и н с и м о н баланд-пастликка тушиб, чиқишади. Шамол бўлиб турганда ёки қўл билан сурилганда бир секундда бир метрлик жойдаги ҳаракатни олганимизда баланд-пастликлар икки сантиметрга тўғри келганида, тебраниш частотаси 100 герцга тўғри келади.

Худди мана шунақа частотада овознинг энг кучли бўлиши кузатилиб, ёзиб олинди. Қумларнинг куйлаши табиий ҳодисадир.

Григорий ЗАХАРОВ,
АПН мухбири.

САКСОН ОТА ШАҲАР КЕЗАДИ

БОҒАРО ҚЎЙСАМ ҚАДАМ

Ҳафтасига икки кун ҳордиқ чиқариш жонга роҳат бўлди-да, болаларим. Мен ҳам фарзандларим билан бирга томошахоналарга бориб турадиган бўлдим. Ўтган якшанба куни ҳам ана шундай бўлди. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғидаги ёзлик театрда Комилжон Баратов концерти экан, ана шунга бордик. Қай кўз билан кўрайки, концертга катталар билан бир қаторда кичкина-кичкина болалар ҳам чириб келишарди. Баъзи аёлларнинг қўлларида эса чақалоқ.

Концерт бошланмаёқ гўдакларнинг йиғи-сиғиси, шовқин-сурони эшитила бошланди.

— Ана холос! — деб қўйишди баъзилар диққат бўлиб. — Шу болаларни уйда қолдириб келишса бўлмасмикин-а?!

Концерт бошланди. Шу пайт бир гўдак чирқираб йиғлаб юборди.

— Ҳой, оғзига сўрғич сол! — кимдир дағдаға қилди.

Конферансье ҳам бундан хабардор экан, номер тугагач:

— Концертимиз катталарга маъқул бўляпти-ю, болаларга ёқмаяпти! — деб қўйди ҳазил аралаш.

Бу аҳвол концерт охиригача давом этди. Томошабинлар ниҳоятда ранжидилар.

Айтишларича, Пушкин номидаги боғда қачон концерт бўлса шу тахлит томошада-томоша кўрсатилар экан. Наҳотки, боғ маъмурияти кечки томошаларга ёш болаларнинг қўйилиши мумкин эмаслигини билмасалар?!

ЧАНГ-ТЎЗОН АРАЛАШ

Комсомол майдонидек гавжум жой кам топилади. Буни умумий овқатланиш шохобчаларида ишлайдиган баъзи сомсапаз, кабобпазлар ҳам яхши билишаркан. Мана, газета-журнал сотадиган дўконча рўпарасида оқ халат-у, оқ қалпоқли тўлагина бир йигит:

— Кеп қолинг, қайноқ сомса! — деб турибди.

У томондан қатор-қатор машиналар, бу томондан саф-саф троллейбус-у трамвайлар ўтиб турибди. Шундай бўлгандан кейин, кўча чангимай иложи қанча. Мана шу чанг-тўзоннинг бир қисми учиб, боягн сомсапазнинг тоғарасидаги сомсаларга қўнмоқда.

«Союзпечать» дўкончасининг шундоқ орқагинасида каттакон «Сомсахона» бўла туриб, яна бу ерда сомса сотишнинг нима ҳожати бор экан-а? Бунга фақат мен эмас, кўплар ҳайрон.

Яна шунисига ҳам ҳайронманки, Комсомол майдонининг ҳамма ерида шу аҳвол. У ерда сомса, бу ерда кабоб, яна бошқа жойда манти! Бари чанг-тўзон аралаш сотилиб турибди!

Энди Октябрь район ошхоналар трестидаги ўғилларимга шундай сўзим бор: наҳотки сизлар бу аҳволнинг хўрандалар соғлиги учун зарар эканини билмасанглар! Ахир: «Чанг зарарли, чангдан сақланинг, унда турли зарарли микроблар бор!» — деган гапни шифокорларимиз элга қайта-қайта айтганлар-ку!

САКСОН ОТА

ФАРЗАНДЛАР — ЛАГЕРГА

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли саноат корхоналарининг ишчи ва хизматчилари пойтахтимизни қайтадан бунёд этиш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Бу йил Бош бошқарма маъмурияти завод ишчиларининг фарзандлари учун алоҳида ғамхўрлик кўрсатди. Азиз кичкинтойларни шаҳримиздан ташқаридаги лагерга жойлаштириш ишлари кўнгилдагидек ташкил этилди.

Майдонда горн садолари янгради. Болаларга 12 тарбиячи ҳамроҳ бўлади. Фрунзе ҳамда Чилонзор районида жойлашган мактаб ўқитувчилари ўзлари ўқитган ўқувчиларга оқ йўл тилашади. Лагерь бошлиғи Лидия Алексеевна Сушкова болаларга қуйидагиларни айтади.

— «Горний» лагери ғаройиб истироҳат боғини эслатади. Лагерь яқинда бунёд этилган. Унда яхши ҳордиқ чиқариш учун барча қулайликлар мавжуд. Биллур фонтанчалар, кўкаламзор жойлар, ҳар хил ўйинчоқлар ва бошқа кўнгилочар нарсалар сизларнинг хизматингизда бўлади.

Кун оққанда болалар тушган автобуслар йўлга тушди. Уларни бинокор ота-оналари кузатиб қолишди.

М. АЛИМАТОВА.

КАМОЛОТ

Тоғ чўққиларини қор босган. Пастда, водийларда эса ўрик ва бодомлар гуллаб ётибди. Қуёш нурлари остида эриган қор тагидан бойчечаклар бош кўтарган. Ер юзида қадимий жонланиш бошланган.

Мана, бир қанча деҳқонлар далага чиқишди. Бири ер ўлчайдиган айри, бири қалам ва қоғоз, яна бири бир қисм тупроқ ушлаб олган. Ер дон экишга тайёрми, йўқми? Деҳқонлар мана шуни аниқлашмоқда.

Бир қарашдаёқ кишини ҳаяжонга соладиган бу манзара, рассом Малик Набиевнинг «Колхозчи деҳқонлар» асарида тасвир этилган. Бу асар биринчи марта Совет Ўзбекистонининг 40 йиллик тўйига бағишланган кўргазмада намойиш қилинган эди. Полотно ғоят табиий бўлганлиги учун ҳам томошабинни мафтун этади. Автор она табиатни, заҳматкаш ерни чин юракдан севиши кўриниб турибди. Қаҳрамонларнинг ҳолати, кийим-кечаги уларнинг характерига мос.

Малик Набиев Тошкентдаги Беньков номли рассомчилик билим юртини битирган, кейин эса Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида ўқиган. У машҳур рассомларнинг ижоди билан қизиқди ва ижод сирларини ўрганди.

1938 йили М. Набиев рассомчилик билим юртини битиргач ўз асарлари билан республика ва Бутуниттифоқ кўргазмаларида қатнаша бошлайди. Ёш рассомнинг асарлари мавзусининг ранг-баранглиги, тасвир этилаётган ҳолатни чуқур кўра билиши билан ажралиб турар эди.

«Колхознинг сут соғувчиси» асари (1962 йил) ҳам маҳорат билан чизилган. Унда ортиқча буёқ ҳам, сунъийлик ҳам йўқ. Аёл оддийгина кийинган, бошига оқ рўмол ўраб олган.

М. Набиев меҳнат кишилари образини яратиш соҳасида кўп муваффақиятларга эришган. Унинг «Ҳамшира портрети» айниқса диққатга сазовор. Бу асарда оддий, айни пайтда қаҳрамонона меҳнат қилаётган қиз образи ғоят самимий акс эттирилган. Бу, урушнинг даҳшатли йилларида минглаб кишиларнинг ҳаётини асраб қолган оддий ўзбек қизларидан биридир.

Рассом Малик Набиевни ҳаяжонга солиб келган яна бир мавзу бор. Бу — она образидир. М. Набиев бу муқаддас мавзуга бир неча бор мурожаат қилди. Унинг «Она портрети» да ҳаётнинг оғир ва енгил кўчаларини кўраверив, пешонасига ажин тушган меҳнаткаш ва муқаддас онанинг типик образи акс эттирилган.

1960 йил ёзида М. Набиев Ҳиндистонда бўлди. У бу мамлакатнинг ўзига хос буёқларини, ажойиб манзараларини рассомларга хос сезгирлик билан кўрди ва тасвир этди.

Малик Набиев сюжетли тематик асарлар яратиш соҳасида кўп муваффақиятларга эришди. Унинг «Калинин деҳқонлар орасида» номли полотноси бу соҳада эришилган ютуқлардан бири бўлди.

Яқинда Малик Набиев 60 ёшга тўлади. Шу кунларда у янгидан-янги асарлар яратмоқда. Буюк Алишер Навоийнинг 525 йиллиги тўйига рассом бир неча совға тайёрлади. Унинг «Навоий ва Жомий», «Навоийнинг болалиги», «Ёш Навоийнинг буюк шарқ шоири Шарофиддин Али Яздий билан учрашуви» асарлари шулар жумласидан.

Мана, 33 йилдирки машҳур рассом ёшлар тарбияси соҳасида ҳам кўплаб ишлар қилмоқда. У ёш рассомларга маҳорат сирларини ўргатмоқда.

Партия ва халқимиз Малик Набиевнинг кўп йиллик хизматларини муносиб тақдирламоқда. Яқинда унга «Республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби» деган шарафли унвон берилди.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

Рассом Малик Набиев иш устида.

М. Набиев. «Колхозчи деҳқонлар».

М. Набиев. «Навоий ва Жомий».

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Минг кунлик қаҳрамонлик

Яқинда АҚШ Коммунистик партияси раҳбарлигининг аъзоси Жеймс Жексон Вьетнам Демократик Республикасида бўлди. АПН унинг Америка меҳнаткашларининг «Уоркер» газетасида босилиб чиққан репортажларидан бирини газетхонлар эътиборига ҳавола қилади.

Биз революция музейида эканлигимизда ҳаво тревогаси бошланганлигидан хабар берувчи сиренанинг шиддатли овози эшитилганда эрталаб соат 10 эди. Репродуктордан аёл кишининг: «Гражданлар, бомбадан сақланадиган жойларга бекининглар, ҳаво ҳужумидан мудофаа қилувчи жангчилар ўз позицияларингни эгалланглар! Кўчаларда ҳеч ким қолмасин! Барча граждан транспорти йўл чеккаларига ўтиб олсин! Гражданлар, бомбадан сақлан а д и г а н жойларга бекининг!» деган тинч аммо қатъий сўзлари кўчалар бўйлаб тарқаларди. Сўнгра яқинлашиб келаётган самолёт ҳақида ахборот эшиттирилди.

Группамизни бошлаб юрган ёш аёл бизни пана жойга шошилтирди.

Доимий равишда хавф-хатарда яшаш Вьетнам болалари ва барча вьетнамлилар учун одатдаги иш бўлиб қолган.

«Бу қаҳрамон миллатдир, — деди менга Франциянинг атоқли журналист аёли, «Юманите» газетасининг мухбири Мадлен Риффо, — Бугунги Вьетнам қаҳрамонлик мактабидир. Улар қаҳрамонлардир. Лекин буни ҳеч қачон таъкидлаб кўрсатмайдилар. Улар ҳамма муваффақиятларни коллектив иши деб гапирадилар. Энг таниқли қаҳрамонлар ва қаҳрамон аёллар ҳам ҳеч қачон сизга ўз мардликлари ҳақида гапириб бермайди. Аммо улар бу бутун коллективнинг иши деб қайд қилиб кўрсатадилар».

Ҳа, вьетнамлилар ҳақиқатан ҳам қаҳрамон халқ!

1967 йилда Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти Ханой бир неча ўн марта бомбардимон қилинди. Бу бомбардимонларда жами 1500 дан кўпроқ Америка самолёти қатнашди. Шаҳар ва шаҳар атрофига 4 минг ўта қудратли ва 200 контейнер бомбаси (бу бомбалардан ҳар бирининг ичида 600 та пўлат бомбача бор) ташланди. 1967 йилнинг август ва октябрида Ханойнинг 40 кўчаси бомбардимон қилинди. Бу кўчаларда аҳоли зичлиги ҳар квадрат километрга 10 минг кишигача тўғри келарди. Икки ой ичида контейнер бомбалари билан 200 дан кўпроқ бола-чақа, кекса ва ёш болали аёллар ўлдирилди. Мен контейнер ва напалм бомбалар ташловчи Америка бомбардимончилари, ракета элтувчилари ва қирувчиларининг ҳужум қилиш объектлари бўлган жойларнинг баъзиларида бўлдим.

Вьетнамликлар босқинчиларнинг вайронлик келтирувчи ҳаво урушининг кенг қулоч ёйдиришларига бомбадан сақланадиган жойлар ва алоқа йўлларини қуриш билан жавоб қайтардилар. Вьетнамликлар ҳаво ҳужуми мудофаасининг яхши натижа берадиган ва таъсир кўрсатадиган йўлларини ташкил этдилар. 1967 йилнинг майидан 1968 йил майигача Ханой устида Американинг 400 га яқин ҳарбий самолёти яксон қилинди. Мен ажал келтирувчи қ у р и л м а л а р виставкасида бўлдим. Бу қурилмалар учувчининг вьетнамликларни қулайгина ўлдира олиши учун АҚШ ҳарбий ҳаво кучларига махсус мўлжалланган. Мен Ханойга тушиб портламай қолган бомбаларни кўрдим. Булар якка кишиларни ўлдиришга мўлжалланган ва бутун бир кварталларни остин-устун қилиб юборадиган бомбалардир.

Ҳозир Америка учувчилари Вьетнам устига ғоят кўп миқдорда химиявий заҳарли моддалар ташламоқдалар ва пуркамоқдалар. Мен қачондир химик студент эдим ва органик ҳамда неорганик моддаларнинг киши организмига даҳшатли таъсир кўрсатишини билиб олган эдим. Менинг Вьетнамда кузатганларим «нари борса ўсимликларни йўқота оладиган» химикатлар деб, аслида эса болалар, хотин-қизлар ва кексаларни ўлдираётган заҳарли моддаларни қўллаганлиги учун АҚШ ҳукумати жавобгардир, деб бутун масъулият билан айтиш имкониятини беради.

(АПН).

ЧАД РЕСПУБЛИКАСИ. Суратда: мамлакат қабилаларидан бирининг миллий кийимлари.

ТАСС фотохроникаси.

● Мамлакатлар ● Одамлар ● Одатлар

Ганди Эмбедкарнинг фикрига қўшиларди. «Аждодларимизда сигирни ҳимоя қилиш дин синонимига айлангач, —деб ёзади у,—гўштни истеъмол қилувчилар яккалаб қўйилди. Балки бу кураш даҳшатли бўлгандир. Оёқ тираб туриб олган гуноҳкорларни жамиятдан ҳайдаб чиқардилар. Уларнинг гуноҳи келгуси авлодлар бошига ҳам тушди. Даҳлсизлик ақлга сиғмайдиган нарсадир».

Ганди бу сатрларни 1921 йилда ёзган. Ўша вақт ҳинд миллатини қайта тиклаш учун узоқ курашнинг бошланиши эди. У вақтда Ганди «Бизнинг ўзимиз миллионлаб биродарларимизни қулликда сақлаб келаётган эканмиз, қандай қилиб озодликка интилишимиз мумкин!—деган далилларни келтирарди.

«Даҳлсиз» сўзи йўқ бўлиб кетиши керак,—дер эди Ганди.—Биз биродарларимизни хариджонлар, оллоҳнинг фарзандлари деб атайлик».

Кези келганда айтиб ўтиш керакки, Гандининг бу сўзлари прогрессив «даҳлсиз»ларнинг гашини келтирарди. Дадил чоралар кўришнинг тарафдори бўлган бундай кишилар «Бизни «оллоҳнинг фарзандлари» деб аташ аввалгидек бизни алоҳида бир группага ажратиш билан баравардир. Биз атрофимиздаги кишилар каби инсон фарзанди бўлишни истаймиз» деб эътироз билдирар эдилар.

Юқорида биз сўзларидан парча келтирган Эмбедкар ана шундай «даҳлсиз»лардан бири эди. Жуда зеҳнли ва билимдон бўлган Эмбедкар аввал Оксфордда, сўнгра Қўшма Штатларда ўқишга муваффақ бўлди. Колумбия университетининг доктори, кейинчалик Германиядаги Гейдельберг университетининг лауреати унвонини олган Эмбедкар Ҳиндистонга қайтиб келгач ажойиб адвокат ва кўзга кўринган ҳуқуқшуносга айланди.

Бироқ бошқа бахтсиз биродарлари каби у ҳам ўзининг «даҳлсиз» лигидан кўп азоб чекди. Суд хизматчилари у олиб борган ишларнинг қоғозлари солинган папкаларни ушлашса, қўлларини ювиб ташлашарди; у билан бирга ҳеч ким овқат емасди. Ҳатто у судда ҳимоя қилиб чиққан ўғри ва жиноятчилар ҳам ундан узоқроқ ўтиришга ҳаракат қилардилар.

«Каста системаси бизнинг душманимиздир. Биз индуизмдан ҳеч қандай яхшилик кутолмаймиз,—дер эди Эмбедкар. — Хариджонлар касталар билан баравар ҳуқуқда галлашиши учун бирлашиб, мустақил сиёсий кучга айланмоқлари керак».

1947 йилда Ҳиндистон мустақиллик олди. Парламентдаги 500 ўриндан 76 ўрин хариджонларга берилди. Шунингдек хариджонлар штатларнинг парламентларида, маъмурий ва ижтимоий лавозимларда ўз ўринларини эгалладилар. Энди хариджонлар бош кўтариб юришлари мумкин эди. Камситиш чоралари бекор қилинган эди. Улар ўзлари хоҳлаган жойга боришлари, қудуқдан сув олишлари, ибодатхоналарга киришлари, ўзлари хоҳлаганча кийинишлари мумкин бўлди. Янги қуёш уларга нур соча бошлади.

Бироқ ғалабага ҳали узоқ эди. Жанубий чегарадан шимолий чегарагача бўлган катта территорияда каста аъзоларининг кўпчилиги янги қонунни душманлик билан кутиб олди. Йигирма аср давомида мавжуд бўлган тартибни бир қалам юритиш билан тугатиб бўлмайди. Шу сабабли қонун қабул қилингандан кейин тўқнашувлар бошланди.

«Даҳлсизлар»нинг ўзлари тенглик бўлишини истамаганликлари туфайли тўқнашувлар кескин тус олмади. 90 проценти саводсиз бўлган, шаҳар ва қишлоқларга тарқалиб кетган қуйи табақа кишилари ўзларига қандай ҳуқуқлар берилганини кўпинча билмас эдилар. Бу ҳақда уларга айтиб берганларида ҳам улар ишонишга қўрқар эдилар. «Даҳлсиз» ўзининг энг тубан киши эканлигини ва

Морис КЕЙН

ХАРИДЖОНЛАР БОШ КЎТАРМОҚДА

бу тартиб оллоҳ томонидан ўрнатилганинигина билар эди. У фақат вафот этиб, руҳи яна бир бор оламга келганда қисмати яхшироқ бўлишидан умид қилиб яшайди.

ЙИГИРМА АСРНИНГ ЮКИ

Ўз-ўзидан маълумки, марказий ҳокимият сарфлаётган куч маълум даражада самара берди. Ёш авлод лаънат тамғаси босилганларнинг гуноҳкорлигига ишонмайди.

1953 йил октябрида Майсор штати кузги фестиваль ташкилий комитети полвонларнинг бирнеча учрашувини ташкил этишга қарор қилди. Қуйи табақадан чиққан полвонлар буни қовун ўз томонларида бўлишидан фойдаланиб умумий байрамда иштирок этишнинг энг қулай фурсати деб билдилар. Бундан хабар топган каста аъзолари таҳдид қилувчи шиорлар кўтариб, лаънатлар ўқиб кўчалардан ўтдилар. Уларнинг полвонлари «даҳлсиз»лардан бирор кишининг номини программада кўриб қолсак, учрашувда қатнашмаймиз деб дўқ қилдилар. Тўқнашув бошланди. «Даҳлсиз»ларнинг полвонлари калтакланди. Тартиб ўрнатиш учун етиб келган полиция тошбўрон билан кутиб олинди. Полиция таёқларни ишга солди. Бир неча юз киши қамоққа олинди.

Бундай тўқнашувлар тез-тез бўлиб тургани сабабли парламент 1955 йил май ойида хариджонларни камситганлиги учун олти ойга озодликдан маҳрум қилиш ва беш юз рупия жарима солиш ҳақида қонун қабул қилди. 1966 йилнинг ўзидаёқ Ҳиндистон судларида 297 иш кўриб чиқилди. Бироқ анъаналарга мувофиқ «даҳлсизлар» учун ҳозир ҳам ибодатхона ва қудуқларнинг йўли тўсиқ. Сартарошлар бошқа мижозларидан ажралиб қолишдан қўрқиб қуйи табақа кишиларни сочини олмайдилар.

Шунга қарамай, хариджонлар сўл кучларнинг мададига таяниб ўз ҳуқуқларини мустаҳкамлаш учун чоралар кўрмоқдалар. 1957 йил кузида Мадрас штатида «даҳлсизлар»нинг ўз ҳуқуқларини талаб қилишлари даҳшатли тўқнашувга олиб келди. 13 қишлоқ хонавайрон қилинди, қирқ киши ўлди ва бир неча юз киши ярадор бўлди.

1962 йилда Мадхья Прадеш штатида тери ошловчи «даҳлсизлар»га ҳукумат бир неча ер участкаси ажратиб берди. Улар эса шу жойдаги қудуқ олдига боришга ботиндилар. Какшотья қишлоғидаги ибодатхонага келдилар. Кейинчалик эса ўз тўйларида танбур чалиб, зиёфатда эритилган мой ва ҳатто қанд истеъмол қилиб ўз гуноҳларини оғирлаштирдилар. Тунда қишлоқ аҳли «даҳлсизлар»нинг экинларига ўт қўйди. Уларнинг кулбаларини тошбўрон қилди.

«Даҳлсизлар» бўш келишмади. Улар шамсия тутиб юришди. Ҳатто бир неча гилам сотиб олишди. Каста аъзоларининг ҳуқуқларига бундай тажовуз этишга чидаб бўлармиди. Бир куни эрталаб қишлоқ аҳлидан 125 киши калтак ва таёқ кўтариб, далада ишлаётган хариджонларга ҳужум қилди. Тўрт кишини ўлдирдилар, болалар ва аёллардан 18 киши оғир ярадор бўлди. 1963 йил февралида шу иш юзасидан бўлиб ўтган судда бир неча кишига ўлим жазоси берилди.

Албатта йиллар ўтиши билан хариджонларга нисбатан душманлик билан қараш йўқ бўлиб кетади. Лекин ҳозирча улар билан каста аъзолари ўртасидаги тафовут сақланиб қолмоқда. Ҳиндистон ҳукумати каста системасини тугатиш, хариджонларнинг ҳаётини енгиллаштириш учун самимийлик билан куч сарфламоқда. Узоқ муддатга мўлжалланган бу дадил режалар пировард натижада ўз самарасини беради.

(«За рубежом»дан).

(ОХИРИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

ЁЗ СОЗ ЎТМОҚДА

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Андижон билан Ўш областининг чегарасида пионерлар лагери очилган. Ёз бўйи бу ерда беш мингга яқин бола ҳордиқ чиқаради.
СУРАТДА: «Нефтяник» лагерида ҳордиқ чиқараётган болалар.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

ҳодиса ХОТИНБОЗ

Ҳа, уни маҳаллада хотинбоз, шилқим, безори ҳам дердилар. Бу гаплар унга нисбатан бежиз айтилмасди, албатта. Андрей Монаков кетма-кетига уч марта уйланди. Аммо шу уч хотиннинг биттасини ҳам тинч қўймаган. Ўтирса ўпоқ, юрса сўпоқ деб қилдан қийиқ ахтариб, уларни урган, сўккан, ҳақоратлаган. Бу қилмишлари учун уч марта суд қилиниб, 12 йил қамоқ жазосини ҳам ўтаган. Қамоқдан келгач, у Галина Дериншакка уйланди. Одамлар уни энди тинч яшаса керак, ёши ҳам 50 дан ошиб қолди, деб ўйлашди. Бироқ, уларнинг ўйлаганича бўлиб чиқмади. У 54 ёшга кирганлигига қарамай ярашмаган қилиқлар чиқарди. Кўчада ичиб лойларда беланди. Хотини ва ўгай қизи Натальяга кечалари келиб зуғум қилди, урди.

Қўни - қўшнилари унга бир неча бор насиҳат қилдилар, барибир бўлмади. Қариб қуйилмаган Андрей ўз билганидан қолмади.

Яқинда тунги соат 11 да Высоковольт массивидаги 105-уй 27 хонада қулоқни қоматга келтирадиган қий-чув, аёл кишининг дод-фарёди эшитилди. Бу қий-чувнинг айбдори яна шу ҳаммага маълум бўлган Монаков эди. Воқеа бундай бўлган эди.

Монаков уйга ичиб келади. Хотини Галина Степановнага «Сен менга ёқмай қолдинг, уйдан чиқиб кет» деб дўқ уради. Хотини қаршилик кўрсатгач, уни қаттиқ дўпposлайди. Натижада аёл оғир жароҳатланди. Онасининг калтакланаётганини кўрган Наталья ёрдамга келади. Безори Монаков қонхўр кўзларини унга тикиб, Натальяга пичоқ билан ташланади...

Шундан кейин безори Монаков қилган жиноятини «босди-босди» қилиш ниятида уйдан қочиб кетади. У бир ойча уйга келмай юрди. Ниҳоят, қочоқни Куйбишев районининг милиция ходими Содиқ Шерматов қўлга туширди.

Қариб қуйилмаган Андрей Монаков бу қилмишлари, безорилиги учун яна жазоланади.

Р. ХЎЖАМОВ,
А. НОРҚУЛОВ.

ЛУГАНСКЛИК ПАРАШЮТЧИЛАР

Луганск аэрофлотида мингдан ортиқ парашютчи спортчи шуғулланади. Бу спортчиларнинг бешдан бири СССР спорт мастери ёки разрядли спортчидир. Аэроклуб парашютчилари бир неча марта Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда қатнашганлар. Луганск аэроклуби ташкил этилгандан бери унинг аъзолари 62 жаҳон рекордини қўйганлар.

СУРАТДА: Луганск области парашютчиларининг терма командаси навбатдаги мусобақа олдида.

Э. Эттингер фотоси. (АПН).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДИ

маълум қиладики

Тошкент шаҳридаги ҳамма нотариаль конторалар июль ойининг шанба кунлари эрталаб соат 10 дан кеч 6 гача ишлайди.

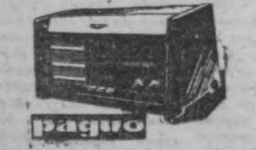

12 июль ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида илмий-атеистик темаларда «Турмушимиздаги янги анъаналар» деган эшиттириш (ўзбекча). **18.10** Балетлардан парчалар. **19.20** Ўзбек давлат филармонияси артистларининг концерти. **20.00** «Ўзбекистон индустриальный» радиожурнали (русча). **20.30** Саноат ходимлари учун концерт (русча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча) **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт (ўзбекча). **22.20** Севги қўшиқлари (ўзбекча).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбек артистлари ижросида рус композиторлари опералардан парчалар. **19.30** Симфоник куйлар. **20.00** В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (тожикча). **20.30** Социалистик мамлакатлар халқларининг куйлари. **20.50** «Механизатор фермада» деган суҳбат (русча). **21.00** Б. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги олдидан Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).

13 июль ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Қувноқ тароналар. **8.25** Халқ талантлари концерти. **9.30** Ўзбек композиторларининг қўшиқлари. **10.30** Ўзбекистон радиоси солистларининг концерти. **11.15** «Дугоналар» радиожурнали. **12.15** Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт. **13.30** Халқ филармонияси қатнашчиларининг концерти. **15.10** «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). **15.20** «Литература и искусство Узбекистана» радиожурнали. **16.10** Эстрада концерти. **17.20** Уйғур куйлари.

18.00 Музикали драмалардан парчалар. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20** Қ. Бурнашова ва М. Аҳмедов концерти. **20.00** «Дугоналар» радиожурнали. Такрорий эшиттириш. **21.00** «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан» (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ радиоклуби (ўзбекча). **22.20** «Кечалар юлдуз санаб» деган концерт. **23.10** Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

6.25 «Эрталабки салом» деган эстрада концерти. **9.15** Спорт эшиттириши (русча) **9.30** Концерт (русча).

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча) **19.30** Татар шоирларининг шеърлари (русча). **20.00** Тожикистон санъат усталари куйлайди. **20.30** Озарбайжон куйлари. **20.50** «Проблемалар, тадқиқотлар, ўйлар» (русча). **21.00** Лист ва Рахманинов асарларидан концерт. **21.30** Татар куйлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 1. «Москва ҳақида куйлайман» музикали адабий монолог. 2. «Симфония мамлакатига саёҳат». 3. Свиридов куйларидан концерт. **17.00** «Тошболта ошиқ» музикали комедиясининг монтажи.

ТЕЛЕВИЗОРДА КЎРИНГ

12 июль ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Эшиттиришлар программаси. **Рус тилида: 18.00** Телевизион янгиликлар. **18.15** Ўсмирлар учун. «Қизил елканлар» деган эшиттириш. **18.55** «Октябрь» программаси. Файзулла Хўжаев. **19.15** Музикали календарь. **19.55** Реклама ва эълонлар. **20.00** Эшиттиришлар программаси. **Ўзбек тилида: 20.05** Телевизион янгиликлар. **20.20** Устоз ва мураббий. **20.50** «Ноз-неъмат бунёдкори». Сабзавотчилар учун эшиттиришлар программаси. **21.30** «Агар уйинг азиз бўлса». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун математикадан машғулот. **19.20** Физикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси. **20.05** телевизион янгиликлар. **20.15** Ўқувчилар учун А. Пахмутова ижодига бағишланган суҳбатли концерт. **20.45** Талабларингизга мувофиқ концерт **21.30** Интервидение ВДНХ дан репортаж олиб кўрсатилади **22.00** Киносаёҳатчилар клуби **23.00** Ўқувчилар учун телевизион бадиий фильм **23.45** Музикали танаффус. **24.00** Янгиликлар эстафетаси. **01.00** Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 Болалар учун. «Ажойиб ўйинчоқлар» деган эшиттириш. **20.20** «Яшнаётган Ўзбекистон». Ҳужжатли фильм. **Рус тилида: 20.50** Коммунист минбари. **21.10** Доменико Чимароза. «Маэстро» фильм-операси. **21.35** «Капитан қизи». Бадиий фильм.

13 июль ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.55 Эшиттиришлар программаси. **11.00** «Шанба, нонуштадан сўнг». Музикали дам олиш программаси. **11.40** «Дорбозлар». Бадиий фильм. **12.55** Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Туғилган кунинг билан». **13.30** «Здоровье». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси. **14.00** Интервидениедан эшиттириш олиб кўрсатилади. **15.00** Ўқувчилар учун. «Марик Пегуснинг саргузашти» номли кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг олтинчи серияси.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Эшиттиришлар программаси. **17.00** Рус тилида телевизион янгиликлар. **Ўзбек тилида: 17.10** Телевизион қўғирчоқ театри. **18.00** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Олов қалбли кишилар». **19.00** «Зор этдинг». Концерт. **19.40** Телевизион янгиликлар. **19.55** Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Рангли телевидение программаси. **21.00** Интервидение. Енгил атлетика бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. СССР — ГДР— ПОЛЬША терма командалари ўртасидаги мусобақа. **22.15** «Огонёк» балиқчилар кунига бағишланади. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** «Дўстлик экрани». «Кельнлик капитан». Бадиий фильм. **01.50** Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

15.30 Болалар учун. Қўғирчоқ театр. **16.45** «Денгиз, қуёш, ҳаво». Тбилиси шаҳридан олиб кўрсатилади. **17.15** Бадиий фильм. **18.30** Эфирда «Молодость» ВЛКСМнинг 50 йиллигига бағишланган эшиттириш. **19.30** Рангли телевидение программаси.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 «Шанба, нонуштадан сўнг». Музикали дам олиш программаси (такрорий эшиттириш). **20.40** «Шарқ назми тароналари». Концерт. **21.30** «Кундузги сеансга икки билет». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Экран — болаларга. **19.00** Ҳафталик. **19.15** Шанба оқшомидаги табассумлар. **Тожик тилида: 19.45** «Тайгадаги ҳодиса». Бадиий фильм. **21.15** Абадий кинонома. **21.35** «Қалб қўшиқлари». Концерт. **22.00** Ҳафталик **22.15** Адабий музикали композиция.

Тошкент шаҳар социал таъминоти бўлимининг

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

1968-1969 ўқув йили учун қуйидаги касблар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

приёмник ва телевизор ремонти бўйича механиклар, ортопед-пойафзалчилар, тикувчилар, секретарь-машинисткалар, бухгалтерлар.

Ўқиш муддати 10 ой.

Ўқув комбинатига 16 ёшдан 45 ёшгача бўлган инвалидлар, инвалидларнинг болалари ва оила аъзолари, боқувчиси, қолган 16 ёшдан 20 ёшгача бўлган болалар қабул қилинади...

Ҳужжатлар 20 августгача қабул қилинади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Дарсни ўзлаштирувчиларга стипендия берилади.

Ўқув комбинати ётоқхона билан таъминламайди.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Бешёғоч кўчаси, 45 уй. Телефон 4-37-91.

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА 15 ИЮЛДАН 23 ИЮЛГАЧА ЎТКАЗИЛАДИГАН

ГАСТРОЛЛАРИНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

Муқимий номли театрнинг ёзги биносида

15 июль НУРХОН,
16, 22 июль ГУЛ ва НАВРУЗ,
17 ИЮЛЬ АЯЖОНЛАРИМ,
18, 21 июль ТУЛИНОЙ
19 июль ИНСОФ
20, 23 июль КОНЦЕРТ

Томошалар кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

КИНО

12 ИЮЛДА

Ер эгаси — «ДРУЖБА» (1 залда, тоқ соатларда), «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ДРУЖБА» (2 залда, жуфт соатларда), «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Уста жаллод — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун).

Сангам — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қаттиқ ёнғоқ — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли

Килиманжаро қори — «ХИВА».

13 ИЮЛДА

Сангам — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ер эгаси — «ДРУЖБА» (1 залда, тоқ соатларда). «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ДРУЖБА» (2 залда, жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Салават Юлаев — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 4, кеч 9.45 минутда).

Уста жаллод — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Капрал револьвери — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, кеч 6 ва 8 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Килиманжаро қори — «ХИВА».

Қаттиқ ёнғоқ — «ФЕСТИВАЛЬ», «НАВОИЙ номли.

Капрал револьвери — ТЕЛЬМАН номли.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/VII да **Бағри тош**, 13/VII да **Махтумқули**, 14/VII да **Қизбулоқ**.

ТОШКЕНТ ХЛАДОКОМБИНАТИГА

мороженое фабрикасига аёл ишчилар, холодильник учун юкчилар (меҳнат ҳақи-иш бай), секретарь-машинистка, холодильник учун омборчилар, шофёрлар ва ҳар хил қурилиш ишчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ҳамза райони, Боровский кўчаси, 6-уй, кадрлар бўлими. Телефонлар Е-6-24-05, Е-6-24-12 (5, 7, 12, 26 автобусларнинг «1-Вино заводи», 3, 16 автобусларнинг «Фигельский» бекатлари).

ЎРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИҚТИСОДИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИГА

бош бухгалтер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 28 уй, 2 хона.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИГА

Қурувчи инженерлар, таъминот ходимлари, ётоқхона коменданти, дурадгорлар, шофёрлар, иш юритувчи-машинисткалар

КЕРАК

Иш ҳақи-келишиш асосида.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 108-уй. Телефон Б-8-08-42.

«ТАШЛИМВОДТОРГ»га

мороженое ва совутилган ичимликлар тарқатиш бўйича

СОТУВЧИЛАР КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 43-уй, кадрлар бўлими (эрталаб соат 9 дан, кундуз 1 гача).

Бизнинг адрес: ТО телефонлар

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33. 33-29-09; масъул секретарлар—33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими —33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2497.
Р. 14834.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-68

12 ИЮЛЬ, 1968 Й.